

Handläggare
Karin Kebbe-Helin
08 - 454 88 02

Till
Direktionen

Taxa för rengöring (sotning) och brandskyddskontroll och frister för rengöring (sotning)

Förslag till beslut

Storstockholms brandförsvaret föreslår att direktionen beslutar

1. Föreslå Danderyd, Lidingö, Solna, Sundbyberg, Täby, Vallentuna, Vaxholm, Värmdö och Österåker, kommunfullmäktige att anta bifogade dokument med förslag till taxa för rengöring (sotning) och brandskyddskontroll att gälla fr.o.m. den 1 april 2021.
2. Föreslå Danderyd, Lidingö, Solna, Sundbyberg, Täby, Vallentuna, Vaxholm, Värmdö och Österåker kommunfullmäktige att föreslagna taxor fortsätter justeras årligen med tillämpning av sotningsindex (cirkulär 2002:83) som fastställs av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).
3. Föreslå Solna, Sundbyberg, Vaxholm och Österåker kommunfullmäktige att anta bifogat dokument med förslag till frister för rengöring (sotning) att gälla fr.o.m. den 1 april 2021.
4. Föreslå Danderyd, Lidingö, Täby, Vallentuna och Värmdö kommunfullmäktige att anta bifogat dokument med förslag till frister för rengöring (sotning) att gälla fr.o.m. den 1 april 2023.

Svante Borg
Förbundsdirektör

Veronica Sandström
Chef Riskhanteringsavdelningen

Sammanfattning

I den förbundsordning som sedan 2009 reglerar Storstockholms brandförsvares (SSBF:s) uppdrag gentemot medlemskommunerna, framgår att SSBF ska ansvara för de skyldigheter kommunerna omfattas av enligt LSO. Ett av ansvarsområdena är att se till att eldstäder med tillhörande rökkanaler och imkanaler rengörs (sotas) och kontrolleras ur brandsäkerhetssynpunkt.

Under 2018 genomförde SSBF en översyn av sättet att fullgöra medlemskommunernas skyldigheter inom sotningsområdet. Slutsatserna beskrivs i två rapporter; en *nulägesrapport* som beskriver hur sotningsverksamheten ser ut i dag och en så kallad *nylägesrapport* som beskriver behov av utveckling inklusive en ny modell för en hållbar sotningsverksamhet. I nya modellen ingår reviderade taxor och frister.

2019 godkände direktionen SSBF:s föreslagna övergång till den nya modellen för sotningsverksamhet och bejakade föreslagen revidering av taxa och frister i Stockholms stad.

SSBF avser att införa den nya modellen i samtliga medlemskommuner, för enhetlighet inom förbundets ramar, vid upphandling i syfte att tilldela tjänstekoncession avseende rengöring (sotning) och brandskyddskontroll i respektive kommun.

Modellen utgår ifrån nödvändiga förändringar för att upprätthålla en hållbar sotningsverksamhet där SSBF lever upp till skyldigheter enligt lag. I den nya modellen ingår sotningsmetoden roterande undertryckssotning som är en av SSBF:s satsningar för en miljövänlig sotning.

Avtal i Solna, Sundbyberg, Vaxholm och Österåker löper ut 2021-03-31 och den nya modellen är planerad att implementeras genom nya avtal med upphandlade entreprenörer. Upphandling av sotningstjänster i dessa kommuner sker sommaren 2020. Avtal ger leverantör rätt att fakturera kommuninvånare för utförd tjänst i enlighet med frister och taxa som bestäms av kommunfullmäktige.

Avtal i Danderyd, Lidingö, Täby, Vallentuna och Värmdö fortlöper till 2021 med möjlighet till förlängning till som längst 2025. SSBF avser införa delar av den nya sotningsmodellen 2021 med ändringar och tillägg genom tilläggsavtal. Förändringar gäller bland annat ny sotningsmetod vilken förutsätter en reviderad taxa. Vid upphandling av sotningstjänster 2023 avses resterande delar av den nya sotningsmodellen implementeras med bland annat samordnad sotning och brandskyddskontroll.

Revidera nivån på taxor för sotning och brandskyddskontroll

- SSBF:s nuvarande taxa för sotning och brandskyddskontroll i ovan nämnda medlemskommuner är väsentligt lägre än medeltaxan bland landets övriga kommuner.
- Den befintliga, låga sotningstaxan har orsakat att få entreprenörer – och vid ett tillfälle ingen entreprenör (!) – lämnar anbud vid upphandling.
- En allt för låg taxa tvingar entreprenörer att planera in fler sotningstjänster än vad som är skäligt under en dag vilket medför sämre kvalitet, service och brandskydd för kommuninvånarna samt stress för entreprenörer.
- Många entreprenörer utför dessutom andra tjänster bredvid sitt lagstadgade uppdrag för att få kostnadstäckning för sina anställda. När taxan för det lagstadgade arbetet är allt för låg för att entreprenören ska få kostnadstäckning, innebär det också att lagstadgade arbetet riskerar att bortprioriteras till förmån för de mer lukrativa privata tjänsterna. Det kan leda till en sämre fristuppfyllnad för sotningstjänster och ett sämre brandskydd.
- Införandet av modern sotningsmetod med roterande undertryckssotning innebär att sotningen tar längre tid att genomföra per objekt jämfört med gamla metoder¹.
- Framtagning av taxa följer samma modell som användes för Stockholms stad 2019. Modellen är modifierad för att passa typ av bebyggelse i medlemskommunerna.
- Restider mellan småhus är längre i de mer glesbebyggda kommunerna än i Stockholms stad. Objektstaxan blir därför något högre i dessa kommuner än i Stockholms stad.
- SSBF föreslår att taxenivåerna för sotning och brandskyddskontroll justeras så att de utgår från att entreprenörer ska få kostnadstäckning för arbetet samt att sotningen ska genomföras med säkrare och bättre metoder som tar längre tid per objekt. Den föreslagna taxan för sotning av eldstäder i småhus ligger med anledning av detta några procent över genomsnittet i landet. Den föreslagna taxan för brandskyddskontroll och timtaxa för sotning och brandskyddskontroll ligger i nivå med genomsnittet i landet.

Förtydliga och förenkla taxe-modellen för kommuninvånare

- Tidigare taxemodell innehöll en grundavgift och en objektsavgift per byggnad. Föreslagen taxemodell kommer att följa den ordning som används i övriga kommuner i landet där ett objekt står för ett sotningspliktigt objekt t.ex. en eldstad.
- Det har framkommit synpunkter på att nuvarande taxekonstruktion är svårbegriplig för kommuninvånare vad gäller kostnaden för olika typer av sotningstjänster. Utgångspunkten för den nya taxan är att kostnaden ska vara förutsägbar samtidigt som den ska täcka entreprenörens kostnader för utförandet. För att förenkla taxan har den tidigare grundavgiften bakats in i objektsavgiften för det första objektet.

---

¹ Roterande undertryckssotning, Bilaga 7.

Övergå till moderna metoder för genomförande av sotning

- SSBF:s nuvarande sotningsmetod med lod, lina och krejs är förlegad. Metoden orsakar negativ miljöpåverkan i form av utsläpp av sotpartiklar till utomhusluften, den orsakar en dålig arbetsmiljö för sotare genom en stor risk för cancer och risk för arbetsskador genom fall från hög höjd. Dessutom kan den gamla metoden inte tillfredsställande ta bort den brandfarligaste varianten av sot (tjära) som orsakar soteld. SSBF föreslår i bifogad taxa att all sotning som kan ske med den moderna sotningsmetoden med stavar ska göra det.²

Anpassning av taxa till typ av bebyggelse och transporttider

Modell för framtagning av taxa togs fram för upphandling av sotningstjänster i Stockholms stad 2020. För framtagning av taxa för SSBF:s andra nio medlemskommuner har hänsyn tagits till beräknad transporttid mellan arbeten i kommunerna. Aspekter för beräknad transporttid baseras på följande statistik; kommunens landareal, invånare per m² och antal invånare som bor utanför tätort i kommunen.

SSBF har med utgångspunkt i ovan nämnd statistik bedömt kommunerna Danderyd, Lidingö, Solna, Sundbyberg, Täby och Vaxholm som likvärdiga med Stockholms stadsbebyggelse och tid för transporter följer samma beräkning.

Vallentuna, Värmdö och Österåker har en landareal som överstiger 300 m², har invånarantal per m² som understiger 200 personer och procentdel antal invånare boende utanför tätort som överstiger 5 %. För kommunerna Vallentuna, Värmdö och Österåker är bebyggelsen av annan art och transporter mellan arbeten blir längre.

För mer glesbebyggda kommuner har taxan justerats i förhållande till modell för Stockholms stad på följande vis:

- Objektstaxa höjs med 10 % på grund av längre transporter mellan objekt och mindre del av arbetsdagen till debiterbar tid.
- Timtaxa sänks med 1 % på grund av lägre omkostnader för parkering och biltullar i ytterkommunerna. Overheadkostnader har därför sänkts.

Kommun	Landareal m ²	Invånare per m ²	Antal boende utanför tätort
Danderyd	26,37	1258,5	0,0006 %
Lidingö	30,69	1558,1	0,13 %
Solna	19,28	4198,7	0,002 %
Stockholm	187,20	5139,7	0,002 %
Sundbyberg	8,69	5818,6	0,0004 %
Täby	60,69	1176,4	0,5 %
Vallentuna	357,72	93,5	15 %
Vaxholm	57,63	208,6	0,5 %
Värmdö	443,97	100	8,5 %
Österåker	312,35	143,5	6,5 %

² Roterande undertrycksotning, Bilaga 7.

Samordna tjänster för sotning och brandskyddskontroll så att samma entreprenör genomför båda tjänsterna, samt revidera fristerna

- Sotning och brandskyddskontroll har tidigare utförts av olika entreprenörer vid olika tillfällen. Det innebär fler sotningstillfällen och fler entreprenörer att kommunicera med för kommuninvånare. Många invånare har uttryckt missnöje över att sotningstjänster inte är samordnade. En övergång till att samordna sotning och brandskyddskontroll kommer att ske i kommande upphandling. Samordningen föranleder en post för samordnad sotning och brandskyddskontroll i taxan. Samordningen föranleder att sotningsfrister för lokaleldstäder ändras och följer MSB:s riktlinjer i Myndighetens för samhällsskydd och beredskap föreskrifter om rengöring (sotning) och brandskyddskontroll (MSBFS 2014:6)
- I nuvarande frister finns behov av att förtydliga vissa punkter för att kommuninvånare och entreprenörer tydligare ska veta vad som gäller för olika typer av objekt. Vissa frister behöver justeras för att bättre följa behovet av rengöring (sotning) utifrån typ av och mängd beläggningar.³
- SSBF avser att upphandla entreprenörer att utföra både sotning och brandskyddskontroll samordnat på sotningsdistrikt i Danderyd, Lidingö, Täby, Vallentuna och Värmdö 2023.

Överväganden

Då föreslagna taxor innebär en substantiell ökning av kostnaden för den enskilde kommuninvånaren, redovisas här beräkningsgrunderna för förslagen i en jämförelse med andra tänkbara alternativ.

Debitering av sotning och brandskyddskontroll beräknas per objekt (objektstaxa) när det gäller småhus och per timme (timtaxa) när det gäller övriga byggnader.

Förordat förslag – taxenivå som innebär kostnadstäckning för entreprenören

Lagt förslag innebär kostnadstäckning för entreprenören. Uträkning av kostnadstäckning för en sotare och en skorstensfejartekniker redovisas nedan. Snittlön för yrkesgrupperna är enligt marknadsundersökning gjord i Stockholms län.

Metoden med roterande undertryckssotning tar längre tid att genomföra per objekt, jämfört med traditionell sotning. Därför ligger objektstaxa för sotning över medel landet.

---

³ Konsekvensbeskrivning av ändring av frister för rengöring (sotning), Bilaga 1

Uträkning av kostnadstäckning för en sotare och en skorstensfejartekniker

Sotare

Månadslön (160 h)	30 000 kr
Debiterbar tid 70 % av 160 h = 112 h	30 000 kr/112 h = 268 kr/h
Personalomkostnadspåslag 55 %	147 kr/h
Direkt löneomkostnad	268 kr + 147 kr = 415 kr
Glesare bebyggelse:	
OH-kostnader 45 % (Glesare byggt)	187 kr/h
Timomkostnad sotare (Glesare byggt)	415 kr + 187 kr = 602 kr/h, förslag till timtaxa (inkl. moms) (482 exkl. moms)
Entreprenörens behov av inkomst per sotare och dag (Glesare byggt)	8 h x 602 kr = 4816 kr , ligger till grund för objektstaxa (inkl. moms)
Tätare bebyggelse:	
OH-kostnader 46,5 %	193 kr/h
Timomkostnad sotare	415 kr + 193 kr = 608 kr/h, förslag till timtaxa (inkl. moms) (486 exkl. moms)
Entreprenörens behov av inkomst per sotare och dag	8 h x 608 kr = 4864 kr , ligger till grund för objektstaxa (inkl. moms)

Skorstensfejartekniker

Månadslön (160 h)	35 000 kr
Debiterbar tid 70 % av 160 h = 112 h	35 000 kr/112h = 312 kr/h
Personalomkostnadspåslag 55 %	172 kr/h
Direkt löneomkostnad	312 kr + 172 kr = 484 kr/h
Glesare bebyggelse:	
OH-kostnader 91 %	435 kr/h
Timomkostnad	484 kr + 440 kr = 924 kr/h, förslag till timtaxa (inkl. moms) (739 exkl. moms)
Entreprenörens behov av inkomst per skorstensfejartekniker och dag	8 h x 924 kr = 7392 kr , ligger till grund för objektstaxa (inkl. moms)
Tätare bebyggelse:	
OH-kostnader 93 %	450 kr/h
Timomkostnad	484 kr + 450 kr = 934 kr/h, förslag till taxa (inkl. moms) (747 exkl. moms)
Entreprenörens behov av inkomst per skorstensfejartekniker och dag	8 h x 934 kr = 7472 kr , ligger till grund för objektstaxa (inkl. moms)

Skorstensfejarteknikerns *overhead*-kostnader är högre på grund av att avancerad teknisk utrustning och administrativa tjänster (protokollering) krävs för utförande av brandskyddskontroll. Personalomkostnader innefattar ob-ersättning, semester, arbetsgivaravgift, förmåner.

Overhead-kostnader innefattar arbetsplanering, kontorist, företagsledning, sjuklön, utbildning, administration, lokaler, teknisk utrustning, transporter, personalvård, avskrivningar, räntor, kundförluster, miljö.

Timtaxa för sotning, brandskyddskontroll och kombibesök (sotning och brandskyddskontroll) beräknas genom att lönekostnader inklusive personalkostnadspåslag och *overhead*-kostnader fördelas på debiterbar tid.

Förslag till timtaxa

Kommun	Sotning	Brandskyddskontroll
Vallentuna, Värmdö, Österåker	482	739
+ indexhöjning 2021	492	754
Danderyd, Lidingö, Täby, Solna, Sundbyberg, Vaxholm,	486	747
+ indexhöjning 2021	496	762

Jämförelse timtaxa

Kommun	Sotning	Brandskyddskontroll
SSBF Sthlm stad 2020	486	747
SSBF:s kommuner förutom Sthlm stad 2020	460–473	630–642
Medeltaxa i landet 2020	483	753
Mediantaxa i landet 2020	479	745

Objektstaxa för olika tjänster är framtagen genom en schablonberäkning av debiterbar tid för tjänst som kvarstår efter att transporter (från lokal till byggnad och mellan byggnader där sotningstjänster ska ske) har dragits bort, samt där lunch och rast är bortdragna.

Vid objektstaxa delas entreprenörens kostnadstäckningsbehov (4816 kr/ 4864 kr för en sotare resp. 7392 kr/ 7472 kr för en skorstensfejartekniker) med antalet möjliga sotningar (9 /10 st.), brandskyddskontroller (9/10 st.) eller kombibesök sotning och brandskyddskontroll (6/7 st.) under en arbetsdag. Det innebär att objektstaxan blir enligt nedan:

Förslag till objektstaxa

Kommun	Sotning (1 objekt)	Brandskyddskontroll (1 objekt)
Vallentuna, Värmdö, Österåker	428	657
+ indexhöjning 2021	437	670
Danderyd, Lidingö, Täby, Solna, Sundbyberg, Vaxholm	389	594
+ indexhöjning 2021	397	606

Jämförelse objektstaxa

Kommun	Sotning	Brandskyddskontroll
SSBF Sthlm stad 2020	389	594
SSBF:s kommuner förutom Sthlm stad 2020	314–321	427–438
Medeltaxa i landet 2020	370	712
Mediantaxa i landet 2020	367	678

Beräkningsgrund för antal objekt per dag småhusvillaområde, glesare bebyggelse

Debiterbartid 8 h - (30 min lunch, 15 min rast) = 435 min	Sotning	Brandskyddskontroll	Sotning + Brandskyddskontroll
Transporttid mellan kammare och villaområde tur och retur	40 min	40 min	40 min
Debiterbar tid minus transporttid	395 min	395 min	395 min
Genomsnittlig transporttid mellan hus	11 min	11 min	11 min
Utförandetid för sotningstjänst	35 min	35 min	50 min
Totaltid utförande plus transport mellan hus	46 min	46 min	61 min
Antal hus som kan besökas per dag	9	9	6

Beräkningsgrund för antal objekt per dag småhusvillaområde, tätare bebyggelse

Debiterbartid 8 h - (30 min lunch, 15 min rast) = 435 min	Sotning	Brandskyddskontroll	Sotning + Brandskyddskontroll
Transporttid mellan kammare och villaområde tur och retur	30 min	30 min	30 min
Debiterbar tid minus transporttid	405 min	405 min	405 min
Genomsnittlig transporttid mellan hus	5 min	5 min	8 min
Utförandetid för sotningstjänst	35 min	35 min	50 min
Totaltid utförande plus transport mellan hus	40 min	40 min	58 min
Antal hus som kan besökas per dag	10	10	7

Konsekvenser om SSBF istället ligger i nivå med medeltaxan för sotning i riket

Nuvarande taxa för sotning och brandskyddskontroll inom SSBF:s område är överlag väsentligt lägre än medeltaxan bland landets kommuner. Förordade förslag innebär att kommunen justerar taxan till en nivå som ger kostnadstäckning för entreprenören. Det innebär att SSBF kommer att ligga *något* över medeltaxan för sotning av småhus i riket.

Om taxan enbart justeras upp i nivå med medeltaxan i riket, bedöms kvalitet och service och därmed brandsäkerheten försämrans. Om entreprenören inte får kostnadstäckning behöver denne planera in fler sotningsbesök per dag för att gå runt ekonomiskt. Vilket innebär att arbetet genomförs mindre noggrant och med en lägre kvalitet.

Om taxan höjs till medelnivå i landet för sotning kommer SSBF inte kunna ställa krav på övergång till den mer moderna och miljövänliga sotningsmetoden roterande undertryckssotning. Detta på grund av att det tar längre tid att sota med roterande undertryckssotning. SSBF förespråkar aktivt valet av denna metod, då det blir renare (brandsäkrare) och möjliggör att alla partiklar samlas upp i stället för att släppas ut i det fria. Även den direkta arbetsmiljön för sotarna påverkas positivt av en övergång till undertryckssotning.

Roterande undertryckssotning är en del i det arbete med grönare sotning som SSBF har tagit fram. SSBF:s modell för Grön sotning ger entreprenör pluspoäng i upphandling om de förbinder sig att arbeta för minskade utsläpp av CO₂ och partiklar.

Med taxa som ligger under kostnadstäckning riskerar SSBF även att seriösa entreprenörer som vill utföra moderna, miljövänliga och kvalitativa tjänster söker sina kunder på annat håll och väljer bort att lämna anbud vid upphandling av SSBF:s sotningsdistrikt.

Med en låg taxa riskerar vi även att entreprenörer utför andra privata tjänster utanför sitt lagstadgade uppdrag. Sotningsentreprenörer har kompetens att utföra ventilationsarbete med rensning och kontroller. De kan även utföra olika besiktningar av eldstäder. När privata tjänster prioriteras hinner entreprenörer inte med sitt lagstadgade uppdrag med följd att frister inte följs och brandskyddet försämrans. Detta har även framförts som synpunkter av befintliga entreprenörer i översyn av sotningsverksamheten 2018.

Entreprenörer kan välja att överge myndighetsutövningen och istället marknadsföra sina tjänster som fria sotare. I och med lagändringen som gett fastighetsägare rätt att ansöka om egensotning och att byta sotare finns det i dag en fri marknad för entreprenörer.

Konsekvenser om SSBF ligger kvar på befintlig taxenivå utan justeringar

Om taxan ligger kvar på nuvarande nivå är risken stor att vi inte får något anbud vid kommande upphandling av sotningsdistrikt.

SSBF har ett ansvar enligt lag att se till att sotningstjänster utförs. Om inget anbud kommer in tvingas SSBF förhandla med och be tidigare entreprenörer att fortsätta sitt arbete på distriktet. Om entreprenörer kräver kostnadstäckning för utförande av tjänsterna tvingas SSBF att stå för mellanskillnaden. Alternativet är att anställa egna sotare eller skorstensfejartekniker vilket vissa räddningstjänster tvingats till.

Hur påverkas kommuninvånaren ekonomiskt av de lagda förslagen i Österåker, Vallentuna, Värmdö

Taxan höjs men antalet besök från entreprenören minskar i och med att SSBF samtidigt förändrar systemet med fristerna. Fastighetsägaren får under en 13-årsperiod sammantaget 5 besök istället för 7 besök, då kombibesök införs (där sotning och brandskyddskontroll genomförs samtidigt).

Småhusägare

Småhusägaren betalar objektstaxa. Denna får sammantaget en höjning från 2602 kr till 3892 kr under en period på 13 år. Höjningen av taxan ska också ställas i relation till en ökad kvalitet, miljövänlig sotning och minskad nedsmutsning kring fastigheten.

Om antagandet görs att fastighetsägaren vid varje besök behöver stanna hemma en halvdag från sitt eget förvärvsarbete och därmed får ett lönekostnadsavdrag blir den sammanlagda kostnadsökningen betydligt lägre då antalet besök under 13-årsperioden minskar vilket påverkar nivån på utebliven lön för fastighetsägaren.

Ett småhus/villa med 1 braskamin

Med föreslaget system och taxa (kr)

	1	2	3	4	5	Summa
Sotning		437		437		
Brandskyddskontroll						
Samtidig sot/ brandskyddskontroll	1006		1006		1006	
						3892 kr

Med dagens system och taxa (kr)

Besök	1	2	3	4	5	6	7	Summa
Sotning	322		322		322		322	
Brandskyddskontroll		438		438		438		
								2602 kr

Bostadsrättsföreningar

Bostadsrättsföreningar betalar timtaxa. Dessa får sammantaget en sänkning från 37 510 kr till 28 530 kr under en period på 13 år.

Ett flerfamiljshus med 10 öppna spisar (utförs av 2 personer under 5 timmar)

Med föreslaget system och taxa (kr)

	1	2	3	4	5	Summa
Sotning		4920		4920		
Brandskyddskontroll						
Samtidig sot/ brandskyddskontroll	6230		6230		6230	
						28530 kr

Med dagens system och taxa (kr)

	1	2	3	4	5	6	7	Summa
Sotning	4630		4630		4630		4630	
Brandskyddskontroll		6330		6330		6330		
								37510 kr

Hur påverkas kommuninvånaren ekonomiskt av de lagda förslagen i Danderyd, Lidingö, Täby, Solna, Sundbyberg, Vaxholm

Taxan höjs men antalet besök från entreprenören minskar i och med att SSBF samtidigt förändrar systemet med fristerna. Fastighetsägaren får under en 13-årsperiod sammantaget 5 besök istället för 7 besök, då kombibesök införs (där sotning och brandskyddskontroll genomförs samtidigt).

Småhusägare

Småhusägaren betalar objektstaxa. Denna får sammantaget en höjning från 2551 kr till 3407 kr under en period på 13 år. Höjningen av taxan ska också ställas i relation till en ökad kvalitet, miljövänlig sotning och minskad nedsmutsning kring fastigheten.

Om antagandet görs att fastighetsägaren vid varje besök behöver stanna hemma en halvdag från sitt eget förvärvsarbete och därmed får ett lönekostnadsavdrag blir den sammanlagda kostnadsökningen betydligt lägre då antalet besök under 13-årsperioden minskar vilket påverkar nivån på utebliven lön för fastighetsägaren.

Ett småhus/villa med 1 braskamin

Med föreslaget system och taxa (kr)

	1	2	3	4	5	Summa
Sotning		397		397		
Brandskyddskontroll						
Samtidig sot/brandskyddskontroll	871		871		871	
						3407 kr

Med dagens system och taxa (kr)

Besök	1	2	3	4	5	6	7	Summa
Sotning	316		316		316		316	
Brandskyddskontroll		429		429		429		
								2551 kr

Bostadsrättsföreningar

Bostadsrättsföreningar betalar timtaxa. Dessa får sammantaget en sänkning från 37 510 kr till 28 790 kr under en period på 13 år.

Ett flerfamiljshus med 10 öppna spisar (utförs av 2 personer under 5 timmar)

Med föreslaget system och taxa (kr)

	1	2	3	4	5	Summa
Sotning		4960		4960		
Brandskyddskontroll						
Samtidig sot/ brandskyddskontroll	6290		6290		6290	
						28 790 kr

Med dagens system och taxa (kr)

	1	2	3	4	5	6	7	Summa
Sotning	4630		4630		4630		4630	
Brandskyddskontroll		6330		6330		6330		
								37 510 kr

Ärendets beredning

Ärendet är berett på avdelningen för riskhantering i nära samråd med ekonomiavdelning och SSBF:s miljöstrateg.

Bakgrund

Med stöd av 3 kap 12 § kommunallagen (2017:725) kan SSBF lämna över värden av en kommunal angelägenhet till en extern aktör. Mot bakgrund av detta kommer SSBF att genomföra upphandling av rengöring (sotning) och brandskyddskontroll i Vaxholm, Österåker, Solna och Sundbyberg under 2021 och i Danderyd, Lidingö, Täby, Vallentuna och Värmdö 2023.

Upphandlingar avser tilldelning av tjänstekoncessioner. Det innebär att entreprenör som tilldelats avtal erhåller rätten att utnyttja tjänsten enligt de i förfrågningsunderlaget och avtalet angivna förutsättningarna samt de vid var tid gällande lagar, förordningar, föreskrifter och beslut som äger tillämpning på verksamheten. Utförande av rengöring (sotning) sker enligt kommunens fastställda tidsfrister. Utförande av brandskyddskontroll sker enligt MSB:s fastställda frister.

Ersättning för utförd tjänst utgår från fastställd taxa och entreprenör fakturerar kommuninvånaren. Tillämpade taxor ska täcka leverantörens kostnader för att utföra aktuell tjänst. SSBF har tidigare upplåtit till anbudsgivare att själva föreslå de taxor som ska tillämpas vid uppdragens utförande.

Det har framkommit att entreprenörer inte vågar lägga den taxa som ger kostnadstäckning för utförandet med rädsla av att inte vinna upphandling om sotningstjänst. Avtalet har ett stort marknadsföringsvärde för entreprenörer som då lättare kan sälja övriga tjänster. Om SSBF:s taxa inte är kostnadstäckande finns risk för att övriga tjänster prioriteras.

Förbundets förslag

På grundval av de förslag till taxor och frister som tagits fram föreslår SSBF att direktionen beslutar föreslå Danderyd, Lidingö, Solna, Sundbyberg, Täby, Vallentuna, Vaxholm, Värmdö och Österåker kommunfullmäktige att besluta om bilagda taxor jämte årlig justering av dessa såsom redovisats ovan samt besluta om bilagd frist för rengöring (sotning).

SSBF förordar även att direktionen föreslår för Danderyd, Lidingö, Täby, Vallentuna och Värmdö kommunfullmäktige att besluta om att bilagda frister samt punkt för samordnad sotning och brandskyddskontroll införs i taxorna och börjar gälla fr.o.m. den 1 april 2023.

Bilagor

1. Konsekvensbeskrivning av ändring av frister för rengöring (sotning)
2. Taxa för rengöring (sotning) och brandskyddskontroll i Solna, Sundbyberg och Vaxholm
3. Taxa för rengöring (sotning) och brandskyddskontroll i Österåker
4. Taxa för rengöring (sotning) och brandskyddskontroll i Danderyd, Lidingö, Täby
5. Taxa för rengöring (sotning) och brandskyddskontroll i Vallentuna, Värmdö
6. Frister för rengöring (sotning) i Danderyd, Lidingö, Solna, Sundbyberg, Täby, Vallentuna, Vaxholm, Värmdö, Österåker
7. Roterande undertryckssotning

Handläggare
Karin Kebbe-Helin
08 - 454 88 02

Till
Direktionen

1. Konsekvensbeskrivning ändring av frister rengöring (sotning)

Bakgrund

Följande råd från MSB har använts som stöd för framtagning av frister.

MSBFS 2014:6

När kommunen fastställer sotningsfrister för olika typer av anläggningar bör fristernas längd prövas mot bakgrund av hur brandskyddet påverkas av – sotbildning, – bränsle, – typ av anläggning, – energibehov med hänsyn till klimatförhållanden, och – bebyggelsestruktur.

Konsekvensutredning 2014-03-28 inför MSB: s ändring av frister för brandskyddskontroll.

När kommunen ska meddela sotningsfrister bör den, enligt propositionen (2002/03:119) till LSO, beakta när brandskyddskontrollen ska göras så att samordningseffekter kan tas tillvara.

Sammanfattning

Förslag på ändring av frister består av:

1. Ändring av frister för lokaleldstäder som tidigare sotades vart 4:e år till vart 3:e år.
2. Imkanaler i storkök med invändigt reningssystem får en egen frist på 1 ggr/år.
3. Förtydligande av benämningar för eldstäder i storkök. Benämningarna kolgrill och vedeldad pizzaugn definieras.
4. Tillägg under övriga bestämmelser.
5. Byte av presentationsordning för olika objekt för en ökad tydlighet genom en bättre logisk följd mellan objekten.

Ändringar

1. Ändring av frister för lokaleldstäder som tidigare sotades vart 4:e år till vart 3:e år

- Eldstäder som eldas i mindre omfattning och som inte utgör huvudsaklig värmekälla för det rum där den står -3 år
- Eldstäder som används för matlagning i småhus och som används i mindre omfattning -3 år.
- Eldstäder som finns i fritidshus -3 år.

Ändring

Förändring av intervalllängd för lokaleldstäder som inte används för huvudsaklig uppvärmning för det rum den står i har gjorts. Fristen förkortas från fyra år till tre år.

Motiv

Sotningsfristen ändras för att samordna sotningstjänsterna brandskyddskontroll och sotning. MSB förespråkar att samordningseffekter beaktas när frister meddelas. I MSBFS 2014:6 är råd för frist för denna typ av eldstäder 3 år. SSBF skulle med ändringen anpassa sig till rådet och resten av landet. Kontrollfrist för brandskyddskontroll är 6 år. Vart annat sotningsbesök skulle vara endast sotning och varannan sotning + brandskyddskontroll.

SSBF har beslutat att låta en entreprenör utföra både sotning och brandskyddskontroll för att underlätta för kommuninvånare med färre besök. Tidigare utfördes sotning och brandskyddskontroll av olika entreprenörer vid olika tillfällen. Samordning av sotning och brandskyddskontroll ger fördelar för kommuninvånare och ger mindre negativ miljöpåverkan med färre transporter.

Andra anledningar till att samordna sotning och brandskyddskontroll är att underlätta för entreprenörer genom att minska den stora mängden samtal med frågor om varför det är två olika entreprenörer som utför sotningstjänsterna.

Konsekvenser

De föreslagna ändringarna gör att lokaleldstäder för trivseldning får tätare kontrollfrister, vilket enskilt skulle innebära ökade kostnader för kommuninvånare. Eftersom ändring av frist sker för att samordna sotning och brandskyddskontroll kommer sotningsbesök att minska på ett trettonårsintervall och kostnadshöjning blir mindre. Efter ändring av frister kommer kommuninvånare att få fem besök på en trettonårsperiod istället för sju besök enligt gamla frister. Samtidigt kommer brandskyddet att förbättras dels på grund av tätare sotning men även på grund av att sotaren får en bättre helhetsbild vid utförandet av båda tjänsterna.

Den stora fördelen för kommuninvånaren är att kontakten med sotaren blir enklare. Det är endast en istället för två entreprenörer att kommunicera med. Kommuninvånaren vet att all information om anläggningen finns på ett ställe i stället för uppdelat hos två entreprenörer.

2. Imkanaler i storkök med invändigt reningssystem får en egen frist på 1 år

- Imkanaler i storkök med invändigt reningssystem - 1 år
Fristen gäller endast om reningssystemet står under kontinuerlig övervakning av kvalificerad driftledare och om serviceavtal kan uppvisas.
Om det finns feta beläggningar vid sotning ska frist övergå till -16 v.

Ändring

Förändring av intervallängd för imkanaler i storkök med invändigt reningssystem. Frist för sotning förlängs från 16 v till 1 år. Förändringen sker med tillägget ” *Fristen gäller endast om reningssystemet står under kontinuerlig övervakning av kvalificerad driftledare eller om serviceavtal kan uppvisas. Och om det finns feta beläggningar ska fristen återgå till 16 v.*”

Motiv

Avsikten med att installera ett invändigt reningssystem med t.ex. ozon i en imkanal är att ozonet ska spjälka sönder fettmolekylerna så att det endast bildas torra beläggningar i form av damm på insidan av imkanalen. Torra beläggningar har ett mindre energiinnehåll och utgör mindre brandfara än feta beläggningar. Fristen ändras för att sotningsfrist ska följa typ av beläggningar och brandrisk.

Tillägget beskriver att fristen endast gäller om det bevakas av en driftledare och om serviceavtal finns och där reningssystemet fungerar ändamålsenligt. Det råder en otydlighet bland både entreprenörer och kommuninvånare i vad som gäller angående frist för sotning av imkanaler med invändiga reningssystem i dag.

Det förekommer att feldimensionerade reningssystem eller på andra vis dåligt fungerande reningssystem sotas med en gles frist även om det finns feta beläggningar. Tillverkare av reningssystem marknadsför produkten genom att utlova glesare sotning. Många reningssystem fungerar inte ändamålsenligt enligt uppgift från entreprenörer.

Avsikten med ändringen är dels att anpassa sotningsintervallet efter behovet för sotning och dels att förtydliga vad som föranleder en tätare frist. Det är typ av beläggningar orsakade av invändigt reningssystem som föranleder glesare frist. Enkom invändigt reningssystem men med fortsatt feta beläggningar föranleder inte en tätare frist.

Konsekvenser

En förändrad frist för imkanaler med ändamålsenligt fungerande invändiga reningssystem ger kommuninvånare möjlighet till en glesare frist och en lägre kostnad för sotning.

Förtydligande av att det är typ av beläggningar och inte förekomst av ett reningssystem som styr frist kommer resultera i ett bättre brandskydd.

3. Förtydligande av benämningar för eldstäder för matlagning i storkök.

Benämningarna kolgrill och vedeldad pizzaugn definieras

- Matlagning vid kolgrill i storkök - 6 ggr/ år
- Matlagning vid vedeldad pizzaugn- 6 ggr/ år
- Tilläggs-text till ovan nämnd punkt *"Om kolgrill ingår i ett större imkanalssystem och endast bidrar med ringa beläggning till imkanalen kan sotning ske tillsammans med övriga objekt i systemet enligt deras frist. Om det vid sotning noteras att kolgrill bidrar med en betydande beläggning till imkanalen ska frist för hela kanalsträckningen som betjänar kolgrill övergå till 6 ggr/år"*.

Ändring

Förändring av benämning för eldstäder för matlagning i storkök. Tidigare benämning följer *" Eldning sker med fasta bränslen, tung eldningsolja eller annat, från sotningssynpunkt, motsvarande bränsle."*

Motiv

Benämningen är otydlig och svårtydd för både kommuninvånare och entreprenörer. Ny benämning förtydligar att det handlar om matlagning och vilka objekt det gäller. Storstockholms statistik över insatser visar att kolgrillar är den vanligaste startkällan vid brand i storkök. Kolgrillar och vedeldade pizzaugnar är extra brandfarliga installationer eftersom beläggningar är energirika och innehåller både fett och sot och det finns en tändkälla som kan antända beläggningarna. Det är viktigt att frist för sotning i dessa riskfyllda installationer är tydlig för att sotning ska ske enligt frist och fristen inte ska misstolkas.

Konsekvenser

Avsikten med ändringen är att förtydliga vilken frist som gäller vid dessa riskfyllda installationer. Förtydligandet kommer att säkerställa att frist för objekten inte ska kunna misstolkas av kommuninvånare eller entreprenörer. Brandskyddet kommer att förbättras.

4. Tillägg under övriga bestämmelser

- Entreprenör har möjlighet att ändra sotningsfrist i enskilda fall av brandskyddsmässiga skäl. Notering om skäl till ändring ska dokumenteras av entreprenör.
- Sotningsfrister för lokaleldstäder som är 3 år enligt denna bestämmelse får tom 2026 tidigareläggas eller senareläggas med 18 månader för att samordnas med frist för brandskyddskontroll. (För implementering av frister 2023-04-01 gäller att sotningsfrister för lokaleldstäder som är 3 år enligt denna bestämmelse får tom 2028 tidigareläggas eller senareläggas med 18 månader för att samordnas med frist för brandskyddskontroll.)
- Om det i samband med sotning upptäcks brister i anläggningen som kan medföra risk för uppkomst av brand ska den som är ansvarig för sotningen underrätta fastighetsägaren eller nyttjanderättshavaren om detta.
- Den enskilde har det primära ansvaret för sitt eget brandskydd. Enligt 2 kap. 2 § lagen (2003:778) om skydd mot olyckor ska ägare eller nyttjanderättshavare till byggnader och andra anläggningar vidta de åtgärder som behövs för att förebygga brand och för att hindra eller begränsa skador till följd av brand.
- Fastighetsägare ska anmäla sådana förändringar som kan föranleda ändring av sotnings- eller kontrollfristerna för en anläggning. Anmälan ska göras direkt till den som utför sotning respektive brandskyddskontroll på SSBF: s uppdrag. Byte av bränsleslag är exempel på sådan åtgärd som ska anmälas.

Ändring

Övergångsregler för att samordna frister för sotning och brandskyddskontroll. Övriga ändringar ska ge en ökad tydlighet för både entreprenör och kommuninvånare och följer råd i MSBFS 2014:6.

Motiv

Avsikten med övergångsregler för att samordna frister för sotning och brandskyddskontroll är att göra det möjligt för entreprenörer att planera om sina arbeten över tid för att nå målet med samordnade sotningstjänster. Det är inte skäligt att kräva att samordning av frister sker utan att ge möjligheter till att ändringar fasas in.

Övriga ändringar handlar om att förtydliga de olika parternas ansvar för brandskyddet i fastigheten för att förbättra brandskyddet.

Konsekvenser

Övergångsregler för att samordna frister för sotning och brandskyddskontroll kan resultera i en tätare eller en glesare frist för kommuninvånaren och det kan på kort sikt resultera i ett högre eller ett lägre pris för sotning.

Om objekt kommer att få glesare intervall än fastställt i denna bestämmelse kommer skillnaden till förra fristen inte vara så stor och risken för brand på grund av bestämmelsen bedöms vara liten.

TJÄNSTEUTLÅTANDE

2019-12-17

309-1169/2019

En ökad tydlighet i vem som bär ansvar för olika delar av brandskyddet leder till ett bättre brandskydd.

Handläggare
Karin Kebbe-Helin
08 - 454 88 02

Till
Direktionen

2. Taxa rengöring (sotning) och brandskyddskontroll fr.o.m. 2021-04-01

Tillämpningsområde: Solna, Sundbyberg och Vaxholm. För utförande av föreskriven rengöring (sotning) och brandskyddskontroll enligt 3 kap 4 § lag om skydd mot olyckor (2003:778) utgår debitering enligt denna taxa. Priserna är angivna utan mervärdesskatt, moms 25 %.

	1. Småhus rengöring (sotning)	Kronor exkl. moms
1.1	Objektsavgift första objekt	397
1.2	Objektsavgift varje tillkommande objekt	132

	2. Småhus brandskyddskontroll	
2.1	Objektsavgift första objekt	606
2.2	Objektsavgift varje tillkommande objekt	202
2.3	Efterkontroll per objekt	381

	3. Småhus samtidig rengöring (sotning) och brandskyddskontroll	
3.1	Objektsavgift första objekt	871
3.2	Objektsavgift varje tillkommande objekt	290

	4. Övriga byggnader	
4.1	Sotning per timme och person	496
4.2	Brandskyddskontroll per timme och person	762
4.3	Samtidig sotning och brandskyddskontroll per timme och person	629
4.4	Efterkontroll per timme och person	629

Minsta debitering är 1 timme, sedan påbörjad kvart.

5.Särskilda bestämmelser	
5.1	Om aviserad sotningstjänst i småhus inte kan utföras och avbokning inte har skett senast två helgfria dagar innan inställelседatum, debiteras som om sotningstjänst på första objekt har utförts.
5.2	Om aviserad sotningstjänst i övriga byggnader inte kan utföras och avbokning inte har skett senast två helgfria dagar innan inställelседatum, debiteras nedlagd tid inklusive för- och efterarbete.
5.3	För arbete som utförs utom ordinarie arbetstid orsakat av att arbetet inte är tillgängligt under ordinarie arbetstid, uttas dubbel ersättning enligt 1, 2, 3 och 4. (Ordinarie arbetstid gäller 8 timmar upplagd någon gång mellan 06-17).
5.4	Om sotningstjänst inte kan utföras vid tidpunkt då sotaren aviserar området uttas ett tillägg för transporttid för en halvtimme enligt timtaxa för typ av sotningstjänst enligt 4.
5.5	För utförande av brandskyddskontroll i särskilt fall för idrifttagande av eldstad som varit avställd en längre tid debiteras timtaxa enligt 4.
5.6	Rengöring (sotning) av eldstäder ska ske med roterande undertryckssotning. Entreprenör får i undantagsfall göra avsteg och använda en annan sotningsmetod om det krävs av brandskyddsmässiga skäl på grund av anläggningens konstruktion. Ett sådant avsteg ska dokumenteras och meddelas på fastighetsägarens begäran.
5.7	För fastighet utan fast landförbindelse med fastlandet debiteras en tilläggsavgift (per person och tillfälle) på 124 kr exkl. moms för rengöring (sotning) och 190 kr exkl. moms för brandskyddskontroll.
5.8	Vid arbeten som utförs enligt timdebitering inräknas inte förflyttningstiden till och från arbetsplatsen, restid får debiteras med 15 min per person och uppdrag enligt timtaxa.
5.9	Förbrukningsmateriel vid rengöring (sotning) i storkök får debiteras separat enligt redovisad förbrukning.

Protokollskrivning vid brandskyddskontroll sker i normalfallet på plats. Om fastighetsägare godkänner att protokollskrivning sker utanför byggnaden ska en tidrapport för arbetet redovisas.

Handläggare
Karin Kebbe-Helin
08 - 454 88 02

Till
Direktionen

3. Taxa rengöring (sotning) och brandskyddskontroll fr.o.m. 2021-04-01

Tillämpningsområde: Österåker. För utförande av föreskriven rengöring (sotning) och brandskyddskontroll enligt 3 kap 4 § lag om skydd mot olyckor (2003:778) utgår debitering enligt denna taxa. Priserna är angivna utan mervärdesskatt, moms 25 %.

	1. Småhus rengöring (sotning)	Kronor exkl. moms
1.1	Objektsavgift första objekt	437
1.2	Objektsavgift varje tillkommande objekt	146

	2. Småhus brandskyddskontroll	
2.1	Objektsavgift första objekt	670
2.2	Objektsavgift varje tillkommande objekt	223
2.3	Efterkontroll per objekt	402

	3. Småhus samtidig rengöring (sotning) och brandskyddskontroll	
3.1	Objektsavgift första objekt	1006
3.2	Objektsavgift varje tillkommande objekt	336

	4. Övriga byggnader	
4.1	Sotning per timme och person	492
4.2	Brandskyddskontroll per timme och person	754
4.3	Samtidig sotning och brandskyddskontroll per timme och person	623
4.4	Efterkontroll per timme och person	623

Minsta debitering är 1 timme, sedan påbörjad kvart.

5.Särskilda bestämmelser	
5.1	Om aviserad sotningstjänst i småhus inte kan utföras och avbokning inte har skett senast två helgfria dagar innan inställelledatum, debiteras som om sotningstjänst på första objekt har utförts.
5.2	Om aviserad sotningstjänst i övriga byggnader inte kan utföras och avbokning inte har skett senast två helgfria dagar innan inställelledatum, debiteras nedlagd tid inklusive för- och efterarbete.
5.3	För arbete som utförs utom ordinarie arbetstid orsakat av att arbetet inte är tillgängligt under ordinarie arbetstid, uttas dubbel ersättning enligt 1, 2, 3 och 4. (Ordinarie arbetstid gäller 8 timmar upplagd någon gång mellan 06-17).
5.4	Om sotningstjänst inte kan utföras vid tidpunkt då sotaren aviserar området uttas ett tillägg för transporttid för en halvtimme enligt timtaxa för typ av sotningstjänst enligt 4.
5.5	För utförande av brandskyddskontroll i särskilt fall för idrifttagande av eldstad som varit avställd en längre tid debiteras timtaxa enligt 4.
5.6	Rengöring (sotning) av eldstäder ska ske med roterande undertryckssotning. Entreprenör får i undantagsfall göra avsteg och använda en annan sotningsmetod om det krävs av brandskyddsmässiga skäl på grund av anläggningens konstruktion. Ett sådant avsteg ska dokumenteras och meddelas på fastighetsägarens begäran.
5.7	För fastighet utan fast landförbindelse med fastlandet debiteras en tilläggsavgift (per person och tillfälle) på 124 kr exkl. moms för rengöring (sotning) och 190 kr exkl. moms för brandskyddskontroll.
5.8	Vid arbeten som utförs enligt timdebitering inräknas inte förflyttningstiden till och från arbetsplatsen, restid får debiteras med 25 min per person och uppdrag enligt timtaxa.
5.9	Förbrukningsmateriel vid rengöring (sotning) i storkök får debiteras separat enligt redovisad förbrukning.

Protokollskrivning vid brandskyddskontroll sker i normalfallet på plats. Om fastighetsägare godkänner att protokollskrivning sker utanför byggnaden ska en tidrapport för arbetet redovisas.

Handläggare
Karin Kebbe-Helin
08 - 454 88 02

Till
Direktionen

4. Taxa rengöring (sotning) och brandskyddskontroll för implementering fr.o.m. 2021-04-01

Tillämpningsområde: Danderyd, Lidingö och Täby.

För utförande av föreskriven rengöring (sotning) och brandskyddskontroll enligt 3 kap 4 § lag om skydd mot olyckor (2003:778) utgår debitering enligt denna taxa. Priserna är angivna utan mervärdesskatt, moms 25 %.

	1. Småhus rengöring (sotning)	Kronor exkl. moms
1.1	Objektsavgift första objekt	397
1.2	Objektsavgift varje tillkommande objekt	132

	2. Småhus brandskyddskontroll	
2.1	Objektsavgift första objekt	606
2.2	Objektsavgift varje tillkommande objekt	202
2.3	Efterkontroll per objekt	381

	3. Övriga byggnader	
3.1	Sotning per timme och person	496
3.2	Brandskyddskontroll per timme och person	762
3.4	Efterkontroll per timme och person	629

Minsta debitering är 1 timme, sedan påbörjad kvart.

4.Särskilda bestämmelser	
4.1	Om aviserad sotningstjänst i småhus inte kan utföras och avbokning inte har skett senast två helgfria dagar innan inställelsedatum, debiteras som om sotningstjänst på första objekt har utförts.
4.2	Om aviserad sotningstjänst i övriga byggnader inte kan utföras och avbokning inte har skett senast två helgfria dagar innan inställelsedatum, debiteras nedlagd tid inklusive för- och efterarbete.
4.3	För arbete som utförs utom ordinarie arbetstid orsakat av att arbetet inte är tillgängligt under ordinarie arbetstid, uttas dubbel ersättning enligt 1, 2, 3 och 4. (Ordinarie arbetstid gäller 8 timmar upplagd någon gång mellan 06-17).
4.4	Om sotningstjänst inte kan utföras vid tidpunkt då sotaren aviserar området uttas ett tillägg för transporttid för en halvtimme enligt timtaxa för typ av sotningstjänst enligt 4.
4.5	För utförande av brandskyddskontroll i särskilt fall för idrifttagande av eldstad som varit avställd en längre tid debiteras timtaxa enligt 4.
4.6	Rengöring (sotning) av eldstäder ska ske med roterande undertryckssotning. Entreprenör får i undantagsfall göra avsteg och använda en annan sotningsmetod om det krävs av brandskyddsmässiga skäl på grund av anläggningens konstruktion. Ett sådant avsteg ska dokumenteras och meddelas på fastighetsägarens begäran.
4.7	För fastighet utan fast landförbindelse med fastlandet debiteras en tilläggsavgift (per person och tillfälle) på 124 kr exkl. moms för rengöring (sotning) och 190 kr exkl. moms för brandskyddskontroll.
4.8	Vid arbeten som utförs enligt timdebitering inräknas inte förflyttningstiden till och från arbetsplatsen, restid får debiteras med 25 min per person och uppdrag enligt timtaxa.
4.9	Förbrukningsmateriel vid rengöring (sotning) i storkök får debiteras separat enligt redovisad förbrukning.

Protokollskrivning vid brandskyddskontroll sker i normalfallet på plats. Om fastighetsägare godkänner att protokollskrivning sker utanför byggnaden ska en tidrapport för arbetet redovisas.

Poster för samtidig sotning och brandskyddskontroll för implementering fr.o.m. 2023-04-01*

	Småhus samtidig rengöring (sotning) och brandskyddskontroll	
	Objektsavgift första objekt	871
	Objektsavgift varje tillkommande objekt	290

	Övriga byggnader	
	Samtidig sotning och brandskyddskontroll per timme och person	629

*Taxan indexhöjs årligen. För införandeåret 2023 kommer aktuell taxa för samtidig sotning och brandskyddskontroll således att ha indexerats för mellanliggande år 2021-2023.

Handläggare
Karin Kebbe-Helin
08 - 454 88 02

Till
Direktionen

5. Taxa rengöring (sotning) och brandskyddskontroll för implementering fr.o.m. 2021-04-01

Tillämpningsområde: Vallentuna och Värmdö.

För utförande av föreskriven rengöring (sotning) och brandskyddskontroll enligt 3 kap 4 § lag om skydd mot olyckor (2003:778) utgår debitering enligt denna taxa. Priserna är angivna utan mervärdesskatt, moms 25 %.

	1. Småhus rengöring (sotning)	Kronor exkl. moms
1.1	Objektsavgift första objekt	437
1.2	Objektsavgift varje tillkommande objekt	146

	2. Småhus brandskyddskontroll	
2.1	Objektsavgift första objekt	670
2.2	Objektsavgift varje tillkommande objekt	223
2.3	Efterkontroll per objekt	402

	3. Övriga byggnader	
3.1	Sotning per timme och person	492
3.2	Brandskyddskontroll per timme och person	754
3.4	Efterkontroll per timme och person	623

Minsta debitering är 1 timme, sedan påbörjad kvart.

4.Särskilda bestämmelser	
4.1	Om aviserad sotningstjänst i småhus inte kan utföras och avbokning inte har skett senast två helgfria dagar innan inställelsedatum, debiteras som om sotningstjänst på första objekt har utförts.
4.2	Om aviserad sotningstjänst i övriga byggnader inte kan utföras och avbokning inte har skett senast två helgfria dagar innan inställelsedatum, debiteras nedlagd tid inklusive för- och efterarbete.
4.3	För arbete som utförs utom ordinarie arbetstid orsakat av att arbetet inte är tillgängligt under ordinarie arbetstid, uttas dubbel ersättning enligt 1, 2, 3 och 4. (Ordinarie arbetstid gäller 8 timmar upplagd någon gång mellan 06-17).
4.4	Om sotningstjänst inte kan utföras vid tidpunkt då sotaren aviserar området uttas ett tillägg för transporttid för en halvtimme enligt timtaxa för typ av sotningstjänst enligt 4.
4.5	För utförande av brandskyddskontroll i särskilt fall för idrifttagande av eldstad som varit avställd en längre tid debiteras timtaxa enligt 4.
4.6	Rengöring (sotning) av eldstäder ska ske med roterande undertryckssotning. Entreprenör får i undantagsfall göra avsteg och använda en annan sotningsmetod om det krävs av brandskyddsmässiga skäl på grund av anläggningens konstruktion. Ett sådant avsteg ska dokumenteras och meddelas på fastighetsägarens begäran.
4.7	För fastighet utan fast landförbindelse med fastlandet debiteras en tilläggsavgift (per person och tillfälle) på 124 kr exkl. moms för rengöring (sotning) och 190 kr exkl. moms för brandskyddskontroll.
4.8	Vid arbeten som utförs enligt timdebitering inräknas inte förflyttningstiden till och från arbetsplatsen, restid får debiteras med 25 min per person och uppdrag enligt timtaxa.
4.9	Förbrukningsmateriel vid rengöring (sotning) i storkök får debiteras separat enligt redovisad förbrukning.

Protokollskrivning vid brandskyddskontroll sker i normalfallet på plats. Om fastighetsägare godkänner att protokollskrivning sker utanför byggnaden ska en tidrapport för arbetet redovisas.

Poster för samtidig sotning och brandskyddskontroll för implementering fr.o.m. 2023-04-01*

	Småhus samtidig rengöring (sotning) och brandskyddskontroll	
	Objektsavgift första objekt	1006
	Objektsavgift varje tillkommande objekt	336

	Övriga byggnader	
	Samtidig sotning och brandskyddskontroll per timme och person	623

*Taxan indexhöjs årligen. För införandeåret 2023 kommer aktuell taxa för samtidig sotning och brandskyddskontroll således att ha indexerats för mellanliggande år 2021-2023.

Handläggare
Karin Kebbe-Helin
08 - 454 88 02

Till
Direktionen

6. Förslag till frister rengöring (sotning) fr.o.m. 2020-04-01 och 2023-04-01

Tillämpningsområde:

Solna, Sundbyberg, Vaxholm och Österåker 2021-04-01

Implementering för Danderyd, Lidingö, Täby, Vallentuna och Värmdö 2023 -04-01

Beskrivning	Frist
-------------	-------

1. Värme-, varmvatten-, varmlufts- och ångpannor

Eldning sker med fasta bränslen

1.1	Konventionella pannor	3 ggr/ år
1.2	Miljöpannor (En miljöpanna har en extra effektiv förbränning på grund av sin konstruktion.)	2 ggr/ år
1.3	Helautomatisk pelletspanna	1 år

Eldning sker med flytande bränslen

1.5	Eldning sker med tung eldningsolja eller motsvarande bränsle	3 ggr/år
1.6	Eldning sker med lätt eldningsolja, eller motsvarande bränsle, pannans märkeffekt överstiger 60 kW	1 år
1.7	Eldning sker med lätt eldningsolja, eller motsvarande bränsle, pannans märkeffekt understiger 60 kW	3 år

Om pannan ingår i en värmecentral som står under kontinuerlig övervakning av en kvalificerad driftsledare kan sotning utföras med fristen tre år, oavsett vilket bränsleslag som används.

2. Lokaleldstäder

2.1	Eldstäder som utgör huvudsaklig värmekälla i det rum där den står	1 år
2.1	Eldstäder som används för matlagning i småhus	1 år
2.2	Eldstäder som eldas i mindre omfattning och som inte utgör huvudsaklig värmekälla för det rum där den står	3 år
2.3	Eldstäder som används för matlagning i småhus och som används i mindre omfattning	3 år

3. Köksspisar, ugnar, kolgrillar samt andra jämförbara förbränningsanläggningar

3.1	Matlagning sker med vedeldad pizzaugn i storkök	6 ggr/ år
3.2	Matlagning sker med kolgrill i storkök	6 ggr/ år
3.3	Eldning eller matlagning sker med lätt eldningsolja eller annat, från sotningssynpunkt, motsvarande bränsle	1 år

Om kolgrill ingår i ett större imkanalsystem och endast bidrar med ringa beläggning till imkanalen kan sotning ske tillsammans med övriga objekt i systemet enligt deras frist. Om det vid sotning noteras att kolgrill bidrar med en betydande beläggning till imkanalen ska frist för hela kanalsträckningen som betjänar kolgrill övergå till 6 ggr/år.

4. Imkanaler i restauranger eller andra storkök

4.1	Imkanaler i storkök för matlagning	3 ggr/ år
4.2	Imkanaler i storkök där matlagning leder till ringa mängder brännbara beläggningar inuti imkanalen, till exempel kök som enbart används för uppvärmning eller kokning och kök som endast används i begränsad omfattning.	1 år

För imkanaler där filtreringssystem minskar mängden brännbara avsättningar i kanalsystemet, som står under kontinuerlig övervakning och där serviceavtal kan uppvisas, kan sotning ske 1 gång per år. Om det vid årlig sotning upptäcks feta beläggningar ska frist övergå till 3 ggr/ år.

5. Övriga bestämmelser

5.1	Entreprenör har möjlighet att ändra sotningsfrist i enskilda fall av brandskyddsmässiga skäl. Notering om skäl till ändring ska dokumenteras av entreprenör.
5.2	Sotningsfrister för lokaleldstäder som är 3 år enligt denna bestämmelse får tom 2026* tidigareläggas eller senareläggas med 18 månader för att samordnas med frist för brandskyddskontroll.
5.3	Om det i samband med sotning upptäcks brister i anläggningen som kan medföra risk för uppkomst av brand ska den som är ansvarig för sotningen underrätta fastighetsägaren eller nyttjanderättshavaren om detta.
5.4	Den enskilde har det primära ansvaret för sitt eget brandskydd. Enligt 2 kap. 2 § lagen (2003:778) om skydd mot olyckor ska också ägare eller nyttjanderättshavare till byggnader och andra anläggningar vidta de åtgärder som behövs för att förebygga brand och för att hindra eller begränsa skador till följd av brand.
5.5	Fastighetsägare ska anmäla sådana förändringar som kan föranleda ändring av sotnings- eller kontrollfristerna för en anläggning. Anmälan ska göras direkt till den som utför sotning respektive brandskyddskontroll på SSBF: s uppdrag. Byte av bränsleslag är ett exempel.
5.6	När eldning inte har skett sedan senaste rengöring (sotning) behöver inte sotning ske. Uppgift till entreprenör behöver inkomma senast två helgfria dagar innan sotning ska ske.

5.7	Vid sotning av värmepanna 3 ggr/ år bör tiden mellan två sotningstillfällen anpassas till föreliggande energibehov, varför längre intervall normalt bör tillämpas under perioden maj-augusti än för övriga delar av året.
5.8	Vid sotning av värmepanna 2 ggr/ år bör tiden mellan två sotningstillfällen anpassas till föreliggande energibehov, varför längre intervall normalt bör tillämpas under perioden maj-augusti än för övriga delar av året.

*För implementering av frister 2023-04-01 gäller att sotningsfrister för lokaleldstäder som är 3 år enligt denna bestämmelse får tom 2028 tidigareläggas eller senareläggas med 18 månader för att samordnas med frist för brandskydds kontroll.

7, Roterande undertryckssotning

Bakgrund

Rengöring (sotning) i Stockholm stad har till största del utförts med lina, lod och krejs uppifrån tak och ner genom skorsten. Verktygen har använts sedan sotningens begynnelse på 1600-talet. Det finns i dag en modern maskinell metod för att utföra sotningen nedifrån basen av anläggningen med hjälp av stavar och roterande verktyg metoden benämns som roterande undertryckssotning (benämns RU).

Metoden har många fördelar gentemot den tidigare. Arbets sättet påverkar sotarnas arbetsmiljö, kvaliteten på arbetet (brandskyddet) samt miljöpåverkan på yttre miljö. SSBF ser därför bara fördelar med en övergång till RU.

Arbetsmiljö

Ny forskning påvisar att sotare är utsatta i markant större omfattning än andra yrkesgrupper för skadliga cancerogena ämnen. RU skapar förutsättningar för en bättre arbetsmiljö, risken för att utsättas för skadliga sotpartiklar och kolväten minskas. Metoden medför även att risken för fall från hög höjd minskas, då sotning av skorsten sker nedifrån eldstad istället för uppifrån tak. Skadestatistik för fall från hög höjd visar att sotare är överrepresenterade i dagsläget.

Brandskydd

RU är en effektiv metod för borttagning av sot, den tar även bort det brandfarligaste sotet (tjära). Tjära är brandorsak till soteld och soteld är den vanligaste förekommande typen av villabränder i dag. RU skapar förutsättningar för ett ökat brandskydd.

Miljöpåverkan, frisk luft

Frisk luft är ett av Sveriges kvalitetsmiljömål. Metoden är ett hjälpmedel att nå målet. De luftföroreningar som är skadligast för hälsan är bland andra inandningsbara partiklar och vissa kolväten, vilket sot består av. Metoden ger en minskad negativ påverkan på den yttre miljön då sot och partiklar samlas upp i en dammsugare med filtrering istället för att släppas ut i det fria genom skorsten.

Metoden och utförande

Rengöring av eldstäder ska ske med RU där objektet ska vara väl förtäckt. En dammsugare med filtrering skapar undertryck och förhindrar att skadliga partiklar läcker in i utrymmet där sotaren vistas.

I undantagsfall får avsteg göras och en annan sotningsmetod användas om det krävs av brandskyddsmässiga skäl på grund av anläggningens konstruktion.